

Az agrárhitelezés stratégiai szerepe

A K&H Bank hagyományosan a hazai agrárágazat egyik legjelentősebb hitelezője. Önálló banki termékekkel és a kedvezményes hitelezési konstrukciókba való bekapcsolódással is részt vesz az élelmiszer-gazdasági ügyfelek kiszolgálásában. A Bank a jövőben is nagy lehetőséget lát az agrárium finanszírozásában. Az agrárszektor pénzügyi vérkeringésében betöltött szerepe alapján, stratégiaalkotásában és termékfejlesztésében kiemelt figyelmet fordít az ágazatban rejlő lehetőségek kihasználására és problémák megoldására. Erről beszélgettünk Tresó Istvánnal, a K&H Bank Agrár- és élelmiszeripari üzletfejlesztési főosztály ügyvezető igazgatójával.

Milyen szerepet játszik a K&H Bank a magyarországi agrárszektor finanszírozásában?

A K&H Banknak hagyományosan erős a kapcsolata az agrárszektorban tevékenykedő vállalkozásokkal. A Bank a legnagyobb magyarországi agrárhitelező, 2015-ben a K&H helyezte ki az élelmiszer-gazdasági tevékenységhez nyújtott hitelek mintegy 25-26 százalékát. A mezőgazdaság és az élelmiszeripar kiemelt banki pozícióját jelzi, hogy a Bankon belül több éve működik az erre a területre specializálódott az Agrár-, és élelmiszeripari üzletfejlesztési főosztály.

„Nem abból indulunk ki, hogy akadnak jó vagy rossz élelmiszertermelési ágazatok, hanem, hogy valamennyi területen található jobban és rosszabbul teljesítő szereplők.”

Tresó István

A Bank hogyan ítéli meg az élelmiszer-gazdaságban rejlő üzleti lehetőségeket?

Magyarország gazdasági fejlettségi szintjéhez közel álló országokhoz hasonlóan, a honi agrárágazat részesedése is viszonylag kisebb a GDP-ben, ám hazánkban az agrárszektor mind nemzetgazdaságilag, mind a tradíciókat tekintve komoly szereppel

bír. A szektor hitelezésében betöltött súlyunk miatt szoros kölcsönhatásban tevékenykedünk ezzel a gazdasági területtel. Az ágazat jövőjét kedvezőnek ítéljük, finanszírozását üzletileg ígéretesnek tartjuk. Az agrárágazatra vonatkozó stratégiánk azt célozza, hogy megőrizzük agrárpartneri körünket, illetve a minőségi ügyfélkiszolgálás további javítását szeretnénk elérni.

Az élelmiszer-gazdaság mely területeiről tevődik össze a Bank partneri köre? Kapcsolódnak-e a különféle támogatott hitelkonstrukciókhoz?

A partneri körünkbe tartozó vállalkozások színes képet mutatnak, az agrárágazat valamennyi részterületén - a tejfeldolgozástól a konzerviparig - tevékenykednek. A beruházás-finanszírozástól kezdve, a forgóeszköz-hitelezésen keresztül, a támogatási előleg és vidékfejlesztési pályázati projektek hitelezéséig, agráros ügyfeleink sokrétű igényeit ki tudjuk szolgálni. A K&H egyaránt kínál saját forrású, illetve az ágazatot segítő refinanszírozott - például a Magyar Fejlesztési Bank (MFB) által meghirdetett - kedvezményes konstrukciókat az agrárcégek számára. Jó néhány ügyfelünk többféle finanszírozási termékünket is igénybe veszi.

Hogyan alakul a hitelezési tevékenység az utóbbi években?

Az utóbbi két évben az agrárhiteleink szerkezete eltolódott a hosszabb futamidejű, beruházási hitelek felé. Magyarországon korábban a rövid lejáratú hiteleknek volt nagyobb aránya az agráriumban, miközben a többi uniós országban a hosszú távú hitelek hányada már jó ideje meghaladta az 50 százalékot. Két-három éve nekünk is leginkább rövid lejáratú agrárhiteleink voltak, mára viszont már határozottan a beruházási, hosszú lejáratú hitelek vannak többségben. Csaknem kétharmad az arányuk, ami az ágazat egészségesebb fejlődési irányát jelzi.

Melyek a banki agrárhitelezési politika főbb jellemzői?

A finanszírozási kérdések mellett, a szűkebb agrárszakmai témákban is igyekszünk alapos ismeretekre szert tenni. Így az üzleti és piaci kockázatok jobban felmérhetők, célzottabb hitelezési megoldásokat tudunk ügyfeleinknek felkínálni. Ezt szolgálja, hogy figyelemmel az agrárszektorbeli differenciákra folyamatosan készítünk banki ágazati jelentéseket, elemzéseket. A gazdálkodás potenciális jövedelmezőségét a termékpályák áttekintése által igyekszünk megítélni. Nem abból indulunk ki, hogy akadnak jó vagy rossz élelmiszertermelési ágazatok, hanem, hogy valamennyi területen található jobban és rosszabbul teljesítő szereplők. Évtizedes tapasztalataink és a hozzánk kapcsolódó hitelezett gazdálkodói kör helyzetének elemzése révén bármely területen meg lehet találni azokat a perspektivikus, életképes vállalkozásokat, amelyek hitelezésébe érdemes belevágnunk.

A K&H Banknál nem a fedezeti érték alapján finanszírozunk, mert az elmúlt évek válsága következtében a fedezet értéke amortizálódott. Például az ingatlan fedezetek valós ára gyakran jóval kisebb lehet a kalkulálnál, avagy maga az eladhatóság is sokszor kétséges. A válságból való fokozatos kilábalás ellenére ez a helyzet egyelőre nem változott meg. Tehát most a vállalati cash-flow elemzése alapján hitelezünk. A hitelért folyamodó vállalkozás tevékenységét vizsgáljuk: vissza tudja-e fizetni a hitelét a tevékenysége fenntartása mellett. A fedezet szerepe kisebb lett, inkább arra az esetre szolgál, ha valamilyen előre nem látható okból a fizetőképesség végképp felborul.

A hitelezés terén tesznek-e különbséget a kisebb és a nagyobb vállalkozások között?

Bankként azt az ügyfelet fogjuk hitelezni, akiről azt gondoljuk, hogy képes törleszteni a rendelkezésére bocsátott hitelt. Ez nem azon múlik, hogy valaki kicsi vagy nagy, hanem csakis az adott piaci szereplő hatékonyságán. Mi tehát gazdaságilag szelektálunk, és azt finanszírozzuk, aki képes a hitelt jól felhasználni és visszafizetni. A kisebb cégek között is nagy számban vannak ilyenek. Azt sem szabad elfelejteni, hogy a kicsikből nőnek ki a nagyok, s ez a gazdaság egészére is érvényes, nem csak az agráriumban. He-lyesnek tartom, hogy a kisebb és/vagy az induló vállalkozások támogatására nagy figyelem fordul. Ez a gazdaságpolitikai prioritásokban, illetve az uniós vidékfejlesztési támogatások esetében is határozott törekvés. Már csak azért is, mert ez is szükséges lehet ahhoz, hogy valaki kinője magát, és nagy legyen tíz vagy húsz év múlva.

Ám arra is tekintettel kell lenni, hogy hitelt jó eséllyel csak az kérhet, akinek van a gazdálkodására vonatkozó, évekre visszamenő, értékelhető kimutatása, nyilvántartása – másképp fogalmazva könyvelése –, amely alapján a bank, mint külső szemlélő azt tudja mondani, hogy ő ezzel igazolja, képes hatékonyan dolgozni. Ha valaki nem vezet ilyen nyilvántartást, nem tud banki partnerré válni.

Az alapítványi kezességvállalás milyen szerepet tölt be a hitelezés segítésében?

A színvonalasan, távlatosan gazdálkodó, de megfelelő értékű fedezettel nem rendelkező vállalkozások hitelezését teszi lehetővé, ha igénybe vesszük az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) közreműködését. Az Alapítvány kezességvállalása jelentős segítség azon vállalkozások számára, amelyek áttekinthetően és jövedelmezően gazdálkodnak, de rendelkezésre álló eszközeik, vagyonuk fedezeti oldalról nem teszi lehetővé a bővülésükhöz, növekedésükhöz szükséges mértékű banki finanszírozást. Különösen fontos a „fedezetképeséget” erősítő alapítványi szerepvállalás ahhoz a gyakorlatunkhoz kapcsolódva, amely a vállalati cash-flow elemzése alapján dönti el a hitelezhetőséget.

A jövőt illetően milyen banki elképzelések fogalmazódnak meg az agrárszektor kiszolgálásában?

A Bank keresi a lehetőségét, hogy vonzóbb és hatékonyabb pénzügyi megoldásokat, finanszírozási lehetőségeket kínáljon fel a vállalkozásoknak. Értelemszerűen folyamatosan vizsgáljuk, hogy milyen új termékeket, pénzügyi konstrukciókat vezessünk be, amelyek esetében ugyancsak számítunk az alapítványi kezességvállalás bevonására. E tevékenységünk során – figyelemmel a hazai agrárszektor lehetőségeire és megoldandó problémáira – megkülönböztetett fontosságot tulajdonítunk olyan kérdések mérlegelésének, mint az élelmiszertermelés hatékonyságának és jövedelmezőségének javítása, az innovációs tevékenység serkentése, a klímaváltozás hatásaihoz való igazodás, az agrárvállalkozói kör generációváltásának előmozdítása.

A közvetlen agrártámogatások kifizetése

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) a 2016. június 30-i végső határidőig minden olyan gazdálkodónak kifizette a 2015-ös közvetlen uniós agrártámogatásokat, amelynél jogi akadályok nem merültek fel a támogatási döntések véglegesítésében. A Hivatal a rendelkezésre álló források több mint 98 százalékát utalta ki eddig az időpontig. A 170 ezer egységes kérelemre – a különféle támogatási jogcímek alapján – több mint egymillió kifizetés történt meg, összesen 432 milliárd forintoz jutottak a gazdák, amiből 390 milliárd forint uniós, 42 milliárd forint pedig nemzeti forrás volt.

Szőlőültetvény szerkezetátalakítási támogatás

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal már 2016. június végén megkezdte a szőlőültetvény szerkezetátalakítási és -átállítási támogatások kifizetését a nemzeti program 2016. pénzügyi évében még rendelkezésre álló, mintegy 1,64 milliárd forintos keretösszeg erejéig.

A vonatkozó szabályozást tartalmazó 142/2012. (XII. 27.) VM rendelet értelmében a támogatási kérelmeket – az MVH által jóváhagyott egyéni tervekben foglalt és elvégzett tevékenységek alapján – 2016. április 1-jétől kezdődően lehetett benyújtani a Hivatalhoz.

A kérelembenyújtási időszak utolsó napja 2016. július 15. volt.

Tenyészkoca állattóléti támogatás

A tenyészkoca állattóléti támogatás 2016. I. negyedévi kifizetését azok a gazdálkodók igényelhetik, amelyek rendelkeznek a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 2016/2017. támogatási évre vonatkozó támogatási kérelmet jóváhagyó, avagy részben jóváhagyó határozatával. A vonatkozó kifizetési kérelmet 2016. július 1. és 31. között kellett benyújtani.

Az intézkedés célja, hogy vissza nem térítendő támogatásban részesüljenek azok az állattartók, amelyek az előírásokon túlmutató, jobb tartási körülményeket biztosítanak a tenyészkocák számára.

Az új közvetlen agrártámogatási rendszer bevezetési nehézségei és többletfeladatai miatt az Európai Bizottság számos uniós tagállam kifizető ügynöksége számára lehetővé tette, hogy 2016. június 30. helyett 2016. október 15-ig fizesse ki a 2015-ös közvetlen agrártámogatásokat. Az MVH nem élt ezzel a felajánlással, hanem korábban kifizette a támogatásokat, ezzel is megteremtve a lehetőséget arra, hogy 2016. október 16-ától – a korábbi gyakorlathoz hasonlóan – az idején közvetlen támogatásokból is előleget fizethessen a termelőknek.

Az öntözésfejlesztési pályázat módosítása

Az öntözött területek növelését célzó beruházások eredményes megvalósítása érdekében a Miniszterelnökség úgy döntött, hogy módosítja a Vidékfejlesztési Program „Mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” című pályázati kiírását. A szóban forgó pályázat keretében mintegy 49,5 milliárd forint áll rendelkezésre többek között a vízvisszatartás, a vízkészletekkel való fenntartható gazdálkodás, valamint takarékos öntözési technológiák elterjesztésének támogatására.

A mostani változtatások eredményeként lehetővé válik a 12 évnél idősebb gyümölcsstermő ültetvények öntözésfejlesztése is, változik továbbá a meliorált utak kialakításával kapcsolatos feltételrendszer, egyszerűbbé válnak az öntözési engedélyezési eljárásra vonatkozó előírások. Annak érdekében, hogy a módosított felhívást a pályázók minél szélesebb körben megismerhessék, a támogatási kérelmek benyújtására 2016. július 6-a helyett 2016. augusztus 1-jétől lesz lehetőség.

A hazai kisvállalkozások, így az agrárvállalkozások számára is nehézséget jelent, hogy nem rendelkeznek megfelelő tőkével, illetve pályázatok esetében a szükséges önrésszel. **A Vidékfejlesztési Program pályázati kiírásai esetében is, a támogatott fejlesztési projekt megvalósításához általában hitelt vesznek fel a vállalkozók, amelyek igénybevétele az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességgel tudja segíteni.** A pályázatok megvalósításához az elnyert támogatási összeg felül többnyire támogatás-előfinanszírozási hitel, beruházási hitel, a működtetési szakaszban pedig forgóeszközhitel igénybevétele válhat szükségessé, amelyekhez egyaránt kapcsolódhat az alapítvány készfizető kezességvállalása. A Vidékfejlesztési Program projektjeinek a pályázati és banki támogatásra kiterjedő, azok teljes körű finanszírozása érdekében konzultációs lehetőséget és egyedi kedvezményeket biztosít az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány. **Érdeklődni lehet a 06 80 203 760-as zöldszámon, vagy a konzultacio@avhga.hu e-mail címen.**

Takarmánytól az asztalig

A Harangod-Mag Kft. cégcsoportba tartozó tíz agrárvállalkozás közül négynek főprofilja a szántóföldi növénytermesztés, ezen belül kettő foglalkozik állattenyésztéssel is. Az egyik a Hegyalja-Bos Kft., amely a közelmúltban létesített vágóhíddal és húsfeldolgozóval a szántóföldtől az asztalig teljessé építette a termelési vertikumot.

- A Hegyalja-Bos Kft. 1991-ben a bekecsi Hegyalja MGTSZ egyik részéből jött létre - ismertette a megalakulás körülményeit Szentlélek István gazdasági igazgató. - A rendszerváltozás idején a szövetkezet különböző egységei önállósodtak, így a tejtermelő tehenészet, a hozzá tartozó legelő és takarmánytermő terület az állattenyésztő teleppel önálló társaságként kezdte meg működését. Tíz év múlva, 2001-ben, amikor egy beruházás kapcsán pénzügyileg megcsúsztak, került a Harangod-Mag cégcsoport érdekeltségi körébe. Megmaradt önálló cégnek, de integrálódott ebbe a csoportszerkezetbe.

Az új körülmények között megváltozott a vállalkozás szellemisége, olyan stratégiai lépésekre került sor, amelyek alapjaiban meghatározták a későbbi tevékenységet. Erről a következőket mondta a gazdasági igazgató.

- Döntő változás történt 2008-ban, amikor a korábbi tejtermelő tehenészetet megszüntetve a húsmarha tenyésztésre tértünk át. Ezt a váltást a természeti adottságaink, a szabad tartásra alkalmas legelőink

tették indokolttá, továbbá az a közgazdasági tény, hogy a tejtermeléshez szükséges folyamatos költségeket kizárva csökkentjük az ágazat gazdasági kitettségét, aminek helyességét most utólag is igazolja is a tejtermelés helyzete. Szakmai munkánk elismerése, hogy 2013-tól Charolais törzstenyészetként is működünk, vagyis nem csak vágóra kerülnek ezek a szép formát mutató, kiváló minőségű húst adó állataink, hanem üszöket, bikákat értékesítünk tenyészállatként. A másik jelentős változást 2014 hozta, amikor is pályázati lehetőség nyílt a feldolgozó ipari kapacitás növelésére. Vágóhíd és húsfeldolgozó technológiai fejlesztésre pályáztunk. Régóta terveztük, hogy a termelési vertikum befejező szakaszát is kiépítsük, ezzel cégcsoporton belül teljessé tegyük az egész termelési láncolatot. Gyorsan kellett cselekednünk, mert áprilisban kaptuk az értesítést az eredményes pályázatról, és december volt a befejezési határidő. Fel kellett kutatnunk azt a gyártó, forgalmazó céget, amelyik ilyen szoros határidővel egyáltalán szállítani tudja a technológiai berendezéseket. Mindössze két ilyen céget találtunk. Gyors előkészítés után Németországból hoztuk be a berendezéseket.

Pénzügyileg milyen nagyságrendet képviselt ez a fejlesztés?

- A 250 millió forint értékű beruházás 40 százalékos támogatással valósult meg, ami közel 100 millió forint támogatást jelent, a többi forrást az MKB Bank biztosította. Mintegy 120 millió forint hitelt vettünk fel a kivitelezésre az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességével. Az MKB a „vezérbankunk”, ez azt jelenti, hogy a cégcsoporton belül minden vállalkozásnak van egy „vezérbankja”, amivel általános és szoros pénzügyi kapcsolatot tart fenn, de ha egy-egy esetben más banknak kedvezőbb pénzügyi terméke akad, attól sem zárkózunk el. Ennek a megoldásnak cégcsoport szinten megvannak az előnyei, mint például az adott feladathoz jobban alkalmazkodó finanszírozás, vagy a kockázat mérséklése, másik oldalon viszont vállalni kell a több adminisztrációs munkát. A támogatás és a hitel mellett még jelentős önerőre is szükség volt, mert a beruházás nagyon komoly épület átalakítással, illetve bővítéssel járt, amire a pályázat nem vonatkozott. Ehhez tudni kell, hogy korábban, még 2011-ben építettünk egy vágópontot, amit az egyik szarvasmarhatartó épületben lévő fejőházból alakítottunk ki. Most a fejőház mögötti, korábban állattartó részből lett a feldolgozó üzem, amit kibővítettünk a hűtőkamrák, tárolók, érlelők elhelyezésére. Így aztán a korábbi beruházási

„Mintegy 120 millió forint hitelt vettünk fel a kivitelezésre az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességével.”
Szentlélek István

értékhez még jött százmillió forint, aminek eredményeként a saját erő összességében meghaladta a 200 millió forintot. Ennyi kellett ahhoz, hogy minden elérjen, és időre el is készüljön. Szerencse volt, hogy a pályázat elszámolásának határidejét átsúsztták március végére, így nyugodtabban készültünk el a beruházással. Az üzem átadásakor Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes avató beszédét követően dr. Oravecz Márton, a NÉBIH elnöke Sárossy Ferencnek, a cégcsoport ügyvezető igazgatójának átadta a „Termőföldtől az asztalig” kitüntető címet. Amint ez az elismerés is tanúsítja a cégcsoporton belül, a takarmánytermesztéstől a kész élelmiszerig végig kiépült a termelési vertikum.

A foglalkoztatásról, illetve a termelésről a következőket mondta Szentlélek István.

- A vágóhíd éves szinten tízezer sertés, 600 szarvasmarha vágására alkalmas, és 600 tonna húskészítményt tudnak előállítani a dolgozók. A vállalkozás 36-40 főnek ad folyamatosan munkát. A tökehús mellett széles a késztermékek köre: nagyrészt vékonykolbászt, vastagkolbászt, disznósajtot, kenőmájast, különböző szalonnákat, virsliket, sütkolbászt, grillkolbászt, tepertőt, zsírt szállítunk a kereskedelemben. Kezdetben sok tesztet végeztünk, hogy melyik terméket milyen ízzel, íz kombinációkkal készítsük, milyen legyen az állaga. Azért is tartjuk fontosnak a különleges minőséget, mert a boltláncolatokon belül is törekszünk a kisebb delikát boltokban megjelenni. A kiváló minőség lehet a mi piaci előnyünk. Mivel egy kézben van az egész termelési folyamat, már az állattenyésztés során messzemenően figyelembe vesszük a feldolgozás igényeit. Itt csupán két dologra utalok: egyik a mangalica duroc-kal való keresztezésére, a másik a magyar szürke marha hasonló francia fajtával való keresztezésére. Mindkét esetben nem csak a hús mennyisége növekszik, hanem a minősége, zamata, ízhatása is jelentősen javul.

A növénytermesztésről és a vertikum befejező szakaszáról, a kereskedelemről is kérdeztük Balogh Zsolt ügyvezetőt, aki a következőket mondta.

- A Hegyalja-Bos Kft. gyakorlatilag 600 hektáron gazdálkodik, ebből 200 hektár a legelő, mellette bérelt

területen is legeltetünk. A 400 hektár szántón belül van egy 50 hektáros öntözhető területünk, ahova most zöldborsót, illetve másodtermesztésben csemegekukoricát vetettünk. A többi földterületen egyrészt takarmánynövényeket, másrészt árunövényeket termelünk, oly módon, hogy megfeleljen a vetésforgó, illetve a zöldítés eléggé komoly előírásainak, és mivel az Agrár Környezetgazdálkodási Programban is részt veszünk, az általánosnál szigorúbb előírások vonatkoznak a földművelésre. A húsmarha tavasztól őszig kint van a legelőn, ősztől tavaszig a telephelyen takarmányozzuk. Az állomány nagy része magyar kereskedelmi cégeken keresztül kerül külföldi piacra, a hazai piacon úgy jelenünk meg, hogy levágjuk az állatokat, és a partnereinknek húst szállítunk. Legújabb partnerünk Sever Őzel Törökországból Magyarországra költözött vállalkozó, aki most nyitott egy török éttermet. Sajnos nálunk jó minőségű marhahús alig-alig jelenik meg a boltláncolatokban, mert jóval drágább, mint a tehasznú selejt marha húsa, és bizony a hazai vásárló az árat nézi, nem annyira a minőséget, talán ezért is nincs a magyar konyhán hagyománya a marhahús-nak. Marhahús kereskedő cégünk nyíregyházi, debreceni és fővárosi boltjaiban kapható, de nem értünk el átütő sikert. A helyi boltunk hozza a várt forgalmat, elsősorban Miskolcra, és a környező nagyobb településről járnak ide vásárolni azok, akik jobb minőséget akarnak. Inkább a különféle mangalica termékekből sikerül nagyobb forgalmat bonyolítani.

A jövőről szólva röviden a következőket mondta az ügyvezető.

- Jelenleg 550-600 húsmarhát számlál az állomány. Ezt szeretnénk mindenképpen növelni, egyrészt azért, mert jól eladható az exportpiacon, másrészt azért, hogy meglegyen a biztonságos alapanyag hátter a húszem részére. Komoly feladat még a bolti forgalom fokozása, megfelelő boltláncolat kiépítése, harmadrészt szeretnénk a kisebb delikát jellegű boltláncolatokban erősebben megjelenni a különleges minőségű termékeinkkel.

Vita a Közös Agrárpolitika jövőjéről

A holland EU-elnökség a közelmúltban értékelést készített a Közös Agrárpolitikáról (KAP). A dokumentum szerint a KAP az utóbbi 50 évben, a változó követelményekhez igazodva, pozitív szerepet töltött be, ám az előttünk álló években átalakításra szorulhat. A vitaanyag a nemzetközi környezet alábbi változásait hozza összefüggésbe a KAP esetleges átalakításnak szükségességét:

- A mezőgazdasági termelés iparszerűvé, az elosztás pedig nemzetközivé vált. Az alapanyagok és a végtermékek előállításának elválása egymástól, és több különböző helyen megy végbe, ami kielezi a termelők közötti versenyt.
- Az agrártermelésben - a tényleges termelők mellett - más szereplők (vetőmag-, műtrágya- és növényvédőszer-forgalmazók) is lényeges szerephez jutnak.
- A termelés elválaszthatatlanná vált a vidéki térségek fejlesztésétől, nemcsak az élelmiszer-termelésről, hanem a hátrányos helyzetű körzetek felzárkóztatásáról és a falusi lakosság tömeges elvándorlásának megakadályozásáról is gondoskodni kell.
- A fogyasztók nem elégszenek meg a mindennapi élelmiszer biztosításával, minőségi és választék-

beli követelményeket támasztanak a termelővel és a forgalmazóval szemben. Ez a hús fogyasztásnak az általános életszínvonal emelkedése által kiváltott óriási növekedésében csúcspontot ki.

- A klímaváltozás módosulásokat hoz a mezőgazdasági termelésben, ami előtérbe állítja a talaj termőképességének megőrzését és a mezőgazdasági termelés fenntartható fejlesztését.
- A piacon időnként jelentkező élelmiszer-termelési és - elosztási válságok a termelési stratégia alapvető módosítására kényszerítik a piaci szereplőket.

Az uniós agrárminiszterek 2016. május 31-i informális ülésükön eszmecsere-t folytattak a szóban forgó vitaindító dokumentumról. A magyar fél hangsúlyozta, hogy hazánk egy erős KAP fenntartásában érdekelt. Magyarország arra fog törekedni, hogy az uniós költségvetésben rendelkezésre álló mezőgazdasági források összege ne csökkenjen a 2020 utáni többéves pénzügyi időszakban sem. Az esetleges reformlépések előtt alapos hatásvizsgálatokra és piaci elemzésekre lesz majd szükség. A 2020 utáni Közös Agrárpolitika alapjait meghatározó bizottsági javaslatok várhatóan 2017 őszén jelennek majd meg.

Új AKG kiírás várható

A Vidékfejlesztési Program keretében 2015. október 7-én megjelent „Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés” című pályázatra majdnem háromszoros túligénylés érkezett. E szerint több mint 18 ezer gazda nyújtott be támogatási igényt, csaknem 450 milliárd forint összegben, noha erre a célra csak 158 milliárd forintos keretet hirdettek meg. Ezt figyelembe véve lehetetlen volt minden gazdálkodó kérelmét támogatni. A kérelmezők több mint fele részesült csak támogatásban. Ez mintegy 9500 gazdálkodó több mint 11 000 kérelmét jelenti. A támogatott terület nagysága 441 ezer hektár.

A Miniszterelnökség mérlegelte a kialakult helyzetet. A szőlő- és gyümölcsstermesztés, illetve az állattenyésztés esetében nagyobb lett az elutasítási arány, mint a teljes AKG esetében. Erre tekintettel a Miniszterelnökség erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a gazdák a szőlő- és gyümölcsültetvények vonatkozásában mintegy 15 milliárd forintos, az állattartók pedig - az állatlétszámhoz igazodva - kb. 25 milliárd forintos új, még a nyáron meghirdetett kiírás keretében csatlakozni tudjanak a programhoz. A magyar fél megkezdte az erre vonatkozó egyeztetéseket az Európai Unió érintett szervezetével. A felhívás szakmai előkészítése is folyamatban van.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**
A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: konzultacio@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

Szárítók, tárolók, tisztítók támogatása

A Vidékfejlesztési Program keretében pályázható a „Kisméretű terménytároló, -szárító és -tisztító építése, korszerűsítése” című kiírás. A konstrukció célja a mezőgazdaság versenyképességének erősítése a megtermelt szántóföldi termények tárolási és szárítási kapacitásainak fejlesztésével, és azok működési hatékonyságának javításával. Ennek megfelelően, kiemelt cél a tárolók műszaki színvonalának emelése, illetve a betárolt termények hosszú távú tárolását elősegítő technológiák fejlesztése. A rendelkezésre álló támogatási keret összesen 19,68 milliárd forint.

Támogatható tevékenységek:

- A) Célterület: kisméretű terménytárolók, terménytisztítók és terményszárítók létesítése.
- Terményszárító létesítése (például mobil és folyamatos üzemű szárítóberendezések, vetőmagszárítók, egyéb eszközök és berendezések beszerzése).
  - Maximum 5000 tonna termény tárolásához szükséges terménytároló- kapacitás létesítése. Új terménytároló kialakítása csak abban az esetben támogatható, amennyiben a támogatást igénylő még egyáltalán nem rendelkezik terménytárolóval.
  - Univerzális magtisztítók, elő- és utótisztítók létesítése.
- B) Célterület: kisméretű terménytárolók, terménytisztítók és terményszárítók energiahatékonyságának javítása, megújuló energia felhasználására irányuló technológiák alkalmazása.

Borászatok támogatása

A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdették a „Borászat termékfejlesztésének és erőforrás-hatékonyságának támogatása” című kiírást. A konstrukció célja hogy lehetőséget biztosítson a mezőgazdasági termelőnek minősülő, továbbá a nem mezőgazdasági termelőnek minősülő, de legfeljebb mikro-, illetve kisvállalkozás méretű borászati üzemek számára borászati gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez, meglévő technológia vagy gépek korszerűsítéséhez, illetve építéssel járó fejlesztési beruházásokhoz. A beruházás célja lehet kifejezetten az energia-, és más erőforrás-felhasználás hatékonyságának növelése, illetve megújuló energiaforrás alkalmazása. A rendelkezésre álló támogatási keret összesen 40 milliárd forint. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege maximum 200 millió forint lehet. A támogatás mértéke az elszámolható költségek legfeljebb 50 százaléka, kivéve a Közép-Magyarország régiót, ahol maximum 40 százaléka. A pályázók 2016. szeptember 12. és 2018. szeptember 11. között adhatják be támogatási kérelmeiket. Elsőként a 2016. november 11. határnapig benyújtott projektek kerülnek együttesen elbírálásra.

A támogatást igénylők mezőgazdasági termelők és konzorciumaik lehetnek. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege egyéni projekt esetén maximum 100, kollektív projekt esetén maximum 300 millió forint lehet. A támogatás mértéke az elszámolható költségek legfeljebb 50 százaléka, kivéve a Közép-Magyarország régiót, ahol maximum 40 százaléka. A kollektív projektek, illetve a fiatal mezőgazdasági termelők esetében további 10-10 százalékpontos támogatás vehető igénybe. A pályázók 2016. augusztus 5. és 2018. augusztus 6. között adhatják be támogatási kérelmeiket. Elsőként a 2016. október 5. határnapig benyújtott projektek kerülnek együttesen elbírálásra.

Nem termelő beruházások támogatása

A Vidékfejlesztési Programban pályázhatók az „Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások” és a „Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése” című kiírások. Az első konstrukció célja, hogy a mezőgazdasági tevékenység minél eredményesebben járuljon hozzá az ökoszisztéma egyensúlyának megteremtéséhez. A rendelkezésre álló támogatási keret összesen 3,51 milliárd forint. A második konstrukció célja a területi vízviszartartás elősegítése, illetve a felszíni és a felszín alatti víztesteket érő terhelések, szennyezések csökkentése, megakadályozása. A rendelkezésre álló támogatási keret egymilliárd forint. A támogatást igénylők mindkét pályázat esetében az aktív mezőgazdasági termelők lehetnek.

Támogatható tevékenységek és vissza nem térítendő területalapú támogatás mértéke:

- 1) Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások esetén:
  - Tartós zöldugár létesítése szántóterületeken (400 eurónak megfelelő forint összeg/ha)
  - Gyeptelepítés (400 eurónak megfelelő forint összeg/ha)
  - Sövény telepítése mezőgazdasági táblák szegélyein (400 eurónak megfelelő forint összeg/100 folyóméter)
  - Méhlegelő növénykultúra létesítése szántóterületeken (400 eurónak megfelelő forint összeg/ha)
- 2) Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése esetén:
  - Partmenti vízvédelmi pufferzóna kialakítása, fejlesztése (400 eurónak megfelelő forintösszeg/ha)
  - Vizes élőhelyek kialakítása (300 eurónak megfelelő forintösszeg/ha)

A támogatási kérelmek benyújtására 2016. július 11-től 2018. július 11-ig van lehetőség. Először a 2016. augusztus 9-ig benyújtásra került projektek együttesen kerülnek elbírálásra.

A Vidékfejlesztési Program további, már megjelent és még pályázható aktuális pályázati kiírásai

- Kertészet korszerűsítése- üveg- és fóliaházak létesítése, energiahatékonyságának növelése geotermikus energia felhasználásának lehetőségével
- Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével
- Gyógynövény-termesztés
- Állattartó telepek korszerűsítése
- Juh- és kecsketartó telepek korszerűsítése
- A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás-hatékonyságának elősegítése a feldolgozásban
- Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése
- Az állattenyésztési ágazat fejlesztése - trágyatárolók építése
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése
- Ritka és veszélyeztetett növényfajták genetikai erőforrásainak és mikroorganizmusok ex situ megőrzése
- Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítására nyújtandó támogatások
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken
- Egyedi szennyvízkezelés

A Vidékfejlesztési Program közeljövőben várható pályázati kiírásai

- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése, fejlesztése
- Kis gazdasági szereplők között létrehozott együttműködések, beleértve a turisztikai együttműködések
- Az agrár-innovációs operatív csoportok innovatív projektjeinek megvalósításához szükséges beruházások megvalósítása
- A fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott induló támogatás
- Együttműködések támogatása a rövid ellátási láncok és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért

A Vidékfejlesztési Program sikere a garanciavállaláson is múlik

A Vidékfejlesztési Program (VP) kiemelt ágazatai közé tartozik az állattenyésztés, a kertészet és az élelmiszeripar, ezen belül is elsősorban a kisvállalkozásokat, kisgazdaságokat juttatná forráshoz a program.

A VP fő célkitűzései az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány számára is alapvető fontossággal bírnak, hiszen ezek a célok az alapítvány értékrendjével és alapító okiratával is megegyeznek, és az említett fókuszterületeken több ezer gazdálkodó jutott már hitelhez alapítványi segítséggel.

A közvetlen támogatásokkal szemben a vidékfejlesztési konstrukciók esetében általában nem egységszerű támogatást kapnak a cégek, hanem a beruházás elszámolható költségeinek 40, 50, 60 százalékát nyerhetik el támogatásként, a fennmaradó összeget viszont a nyertesnek kell biztosítania.

Az alapítvány egyik fő célja, hogy azok a pályázók, akik elnyerik a támogatást, meg is tudják valósítani elképzeléseiket, a tervezett projektek sikeresen lezáruljanak, és azok fenntartása is eredményes legyen. Ez nagyban függ attól, hogy a pályázatok nyertesei megfelelő időben és mértékben hozzájutnak-e a támogatást kiegészítő banki finanszírozási forrásokhoz.

Előfordulhat, hogy a vállalkozás önerőből teremti elő a szóban forgó forrásokat, de rendszerint banki forrás bevonására van szükség. A pályázat megvalósítási szakaszában jelentős szerepet kaphat az AVHGA kezesség nyújtása a kapcsolódó beruházások finanszírozásában, vagy az ÁFA-előfinanszírozás terén, akárcsak később, a működtetés során felmerülő forgóeszköz-finanszírozásban.

A Vidékfejlesztési Program támogatási forrásainak eredményes felhasználása jelentős szerepet játszik az agrárvállalkozások hosszú távú versenyképességének javításában, a kitűzött célok megvalósításában azonban elengedhetetlen a pénzügyi szektor konstruktív közreműködése.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)
Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Sullay Viktória | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Fax: (1) 373 8455
Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Central Europe Zrt. 2600, Vác Nádás utca 8., felelős vezető: Lakatos Viktor